

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ**

**Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Թռչնագրիպին
հակազդելու» ծրագրի ընթացքի նկատմամբ իրականացված վերահսկողության
արդյունքների վերաբերյալ**

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2008 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 11.9 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2008 թվականի մարտի 25-ի թիվ 19 և սեպտեմբերի 16-ի թիվ 16/2 որոշումները:

Վերահսկողության նպատակը՝ «Թռչնագրիպին հակազդելու» ծրագրի միջոցների օգտագործման ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ «Թռչնագրիպին հակազդելու» ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) միջոցների օգտագործմանն ուղղված գործարքներն ու ընթացակարգը:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ «Գյուղատնտեսական բարեփոխումների աջակցություն ծրագրի իրականացման գրասենյակ» ՊՀ (այսուհետ՝ ԳԲԱԾԻԳ), «Առողջապահական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՀ (այսուհետ՝ ԱԾԻԳ) և ծրագրին առնչվող այլ օբյեկտներ:

Ծրագիրն իրականացվում է երկու օբյեկտների կողմից՝ Ծրագրի գյուղատնտեսության մասը՝ ԳԲԱԾԻԳ-ի կողմից, առողջապահության մասը՝ ԱԾԻԳ-ի կողմից:

Վերահսկողության ծավալը՝ Ծրագրի գյուղատնտեսության մասով՝ 2006, 2007թթ. և 2008թ. հունվար-մայիս ամիսների ծրագրի կատարողականի վերլուծությունը, բաղադրիչներով իրականացված աշխատանքների ստուգումը, իսկ առողջապահության մասով՝ 2007թ. (հունվար-դեկտեմբեր ամիսներին) և 2008թ. (հունվար-նոյեմբեր ամիսներին) ծրագրի կատարողականի վերլուծությունը, ծրագրի թվով 3 բաղադրիչներով կատարված աշխատանքների ստուգումը:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ Գյուղատնտեսության մասով՝ 22.04.2008 - 20.06.2008թթ., առողջապահության մասով՝ 29.09.2008 - 30.12.2008թթ.

Վերահսկողությանը ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ Գյուղատնտեսության մասով՝ 01.01.2006թ.-ից մինչև 01.06.2008թ.-ը, առողջապահության մասով՝ 01.01.2007թ.-ից մինչև 01.12.2008թ.-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝

Գյուղատնտեսության մասով՝

Դիտարկման փուլում ԳԲԱԾԻԳ-ից ստացված տեղեկատվության ուսումնասիրության արդյունքում, հետևյալ ենթաձևերը համարվել են էական և ընդգրկվել վերահսկողության մեջ.

- Ծրագրով նախատեսված շինարարական աշխատանքները (420.9 հազ. ԱՄՆ դոլար, 3 պայմանագիր), ընտրանքային կարգով այցելություն է կատարվել՝ 2 պայմանագրերով շինաշխատանքները հավաստիանալու նպատակով (3-րդ պայմանագրով աշխատանքները իրականացվել էին շատ փոքր ծավալներով),
- Ծրագրի երկու բաղադրիչներով նախատեսված ապրանքների և սարքավորումների (845.7 հազ. ԱՄՆ դոլար) ձեռքբերումը, ընտրանքային կարգով այցելություն է կատարվել «Հանրապետական անասնաբուժական և հակահամաճարակային ախտորոշիչ կենտրոն» ՊՈԱԿ և ՊՈԱԿ-ի Արմավիրի լաբորատորիա, «Սննդամթերքի անվտանգության և անասնաբուժական պետական տեսչություն»,
- Ծրագրով նախատեսված խորհրդատվական և ուսուցման/վերապատրաստման աշխատանքները (253.1 հազ. ԱՄՆ դոլար):
- Ուսումնասիրվել են Ծրագրի «Անասնաբուժություն» բաղադրիչով նախատեսված «Փոխհատուցման հիմնադրամ», «Բեկարի հորերի կառուցում» և «Զվող թռչունների չուի տեղեկատվության թարմացում» ենթաձևերը,
- Ուսումնասիրվել են երկու բաղադրիչներով գործառնական ծախսերը և աշխատավարձի ծախսերը (298.0 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Առողջապահության մասով՝

Դիտարկման փուլում ԱԾԻԳ-ից ստացված տեղեկատվության ուսումնասիրության արդյունքում հետևյալ ենթաձևերը համարվել են էական.

- Ապրանքների ձեռք բերման մրցութային գործընթացը և ապրանքների բաշխումն ու օգտագործումը,
- Շինարարական աշխատանքների մրցութային գործընթացը, աշխատանքների կատարողականը և փաստացի վճարումները,
- Ծրագրի բաղադրիչներով մատուցված խորհրդատվական ծառայությունները և սեմինարները,
- ԱԾԻԳ-ի պահպանման ծախսերը:

Այցելություններ են կատարվել «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ, «Նորք» ինֆեկցիոն հիվանդանոց» ՓԲԸ՝ տրամադրված սարքավորումների և կահույքի առկայությունն ու օգտագործումն ուսումնասիրելու նպատակով:

Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման/համեմատման մեթոդներ, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների մանրամասն ուսումնասիրություն, իրականացվել է ձեռք բերված տպագրական նյութերի շուկայական գների վերլուծություն և համեմատություն: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են ուսումնասիրված տվյալները:

Ծրագրի նպատակն է՝ աջակցել ՀՀ կառավարությանը՝ թոչնագրիպի վարակով և կենդանիների այլ հիվանդություններով մարդկանց համար առաջացած վտանգը նվազեցնելու, մարդկանց միջավայրում գրիպի պանդեմիայի ու վարակիչ այլ հիվանդությունների բռնկումների հսկողությանն ու արձագանքմանը պատրաստվելու ուղղությամբ: Ծրագիրը Համաշխարհային բանկի (այսուհետ՝ ՀԲ) կողմից ուժի մեջ է մտել 2006թ.-ի սեպտեմբերի 5-ից և նախատեսվում է ավարտել 31.07.2009թ.-ին:

Ծրագրի իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարության (այսուհետ՝ Փոխառու) և Միջազգային Զարգացման Ընկերակցության (այսուհետ՝ ՄԶԸ) միջև 2006թ. հունիսի 7-ին ստորագրվել է 4.4 մլն SDR¹ գումարով վարկ տրամադրելու վերաբերյալ համաձայնագիր (այսուհետ՝ Վարկային համաձայնագիր): Տրամադրված վարկային միջոցներից 1.38 մլն SDR-ն իրականացվում է ԱԾԻԳ-ի կողմից, իսկ մնացածը՝ ԳԲԱԾԻԳ-ի կողմից:

Վերահսկողության արդյունքները.

Գյուղատնտեսության մասով՝

Ծրագրի Մաս I-ը («Անասնաբուժություն») և Մաս III-ի («Հանրային իրազեկում և աջակցություն իրազեկմանը»)² մի մասն իրականացվում են ԳԲԱԾԻԳ-ի կողմից:

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը³ կազմում է 7,818.7 հազ. ԱՄՆ դոլար, այդ թվում՝

- ՄԶԸ⁴ վարկային միջոցներ՝ 4,283.4 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ բյուջեի համաֆինանսավորում՝ 1,049.42 հազ. ԱՄՆ դոլար, շահառուների⁵ ներդրումներ՝ 166.67 հազ. ԱՄՆ դոլար,

¹ SDR՝ ՓՀԻ - փոխառության հատուկ իրավունք

² Ծրագրի բաղադրիչները մասրամասն նկարագրված են Հավելված 1-ում:

³ Ծրագրի արժեքը՝ ԳԲԱԾԻԳ-ի կողմից իրականացվող բաղադրիչների մասով

⁴ Միջազգային Զարգացման Ընկերակցություն,

⁵ Ծրագրով նախատեսված «Թոչնաբուծության բնագավառի վերակառուցում» ենթաձևագրով շահառուների ներդրումները

- Ճապոնական դրամաշնորհի միջոցներ՝ 597.5 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ բյուջեի համաֆինանսավորում՝ 199.15 հազ. ԱՄՆ դոլար,
- Եվրամիության դրամաշնորհի միջոցներ՝ 1,000.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ բյուջեի համաֆինանսավորում՝ 254.6 հազ. ԱՄՆ դոլար,
- «Գյուղական ձեռնարկությունների և փոքր առևտրային գյուղ. զարգացման ծրագրի» վարկային միջոցներ՝ 123.78 հազ. ԱՄՆ դոլար, ճապոնական դրամաշնորհի միջոցներ՝ 12.2 հազ. ԱՄՆ դոլար,
- USAID-ի դրամաշնորհի միջոցներ 132.0 հազ. ԱՄՆ դոլար (չի իրականացնում ԳԲԱԾԻԳ-ը, և այս գումարը ներառված չի ՀՀ պետական բյուջեում):

1. Ծրագրի կատարողականը

Ծրագրի իրականացման նպատակով, վերահսկվող ժամանակահատվածում ձեռք են բերվել ավտոմեքենաներ՝ ընդհանուր 456.3 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով (նախատեսվածի⁶ 98.1%-ը), կատարվել են 298.0 հազ. ԱՄՆ դոլարի գործառնական (այդ թվում՝ վառելիք) և աշխատավարձի ծախսեր (նախատեսվածի 41.4%-ը), սակայն Ծրագրի սկզբից մինչև 01.06.2008թ.-ը Ծրագիրն իրականացվել է ընդամենը 21.9%-ով (Աղյուսակ 1, մանրամասն ըստ բաղադրիչների և կատեգորիաների տես Հավելված 2):

Աղյուսակ 1

Ծրագրի կատարողականն ըստ տարիների
հազ. ԱՄՆ դոլար

Տարի	Նախատեսված գումարը	Կատարված աշխատանքները	Կատարողականը	Փաստացի վճարումները
2006թ.	608.22	13.4	2.2%	0.00
2007թ.	3,672.7	1,217.6	33.2%	1,259.2
2008թ. (հունվար-մայիս)	1,109.68	481.94	43.4%	558.60
Ծրագրի սկզբից մինչև 01.06.2008թ.-ը	7,818.69	1,713.00	21.9%	1,817.83

Ծրագրի կատարողականը ցածր է իրականացման բոլոր տարիներին, որի հիմնական պատճառներն են.

2006թ. Ծրագրի գծով վճարումներ չեն իրականացվել, ինչը պայմանավորված է նրանով, որ Ծրագրի Հատուկ հաշիվն ակտիվացվել է 2006թ. դեկտեմբերին, և Համաշխարհային բանկի կողմից առաջին ֆինանսավորումն իրականացվել է 2007թ. հունվարին:

2007թ.

- ՄԶԸ վարկային միջոցներով նախատեսված Մեղրու (Ագարակ) Սահմանային հսկիչ անցակետի շինարարության համար 2007թ. փետրվարին հայտարարված

⁶ Ծրագրի սկզբնական գնումների պլանով նախատեսվել էր 300.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, այնուհետև փոփոխության արդյունքում՝ 465.0 հազ. ԱՄՆ դոլար:

մրցույթը չեղյալ է համարվել՝ բավարար քանակով մասնակիցներ չլինելու պատճառով: Այնուհետև, Կենդանիների Առողջության Միջազգային Կազմակերպության կողմից Սահմանային հսկիչ անցակետերին ներկայացվող պահանջներին համապատասխանելու նպատակով, նախագծում կատարվել են փոփոխություններ: 2007թ. նոյեմբերին կայացել է 2-րդ մրցույթը, և պայմանագիրը հաղթող կազմակերպության հետ կնքվել է 2008թ. փետրվարի 28-ին:

- ՄԶԸ վարկային միջոցներով նախատեսվում է «Հանրապետական անասնաբուժական և հակահամաճարակային ախտորոշիչ կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի վերակառուցում BSL2+⁷ մակարդակի, որը հետագայում ենթակա է հավաստագրման: Այդ պատճառով, նպատակահարմար է համարվել նախագիծը հանձնարարել այդ ոլորտում փորձառություն ունեցող միջազգային կազմակերպության: Մրցույթի արդյունքում հաղթող ճանաչված ընկերության հետ պայմանագրի կնքումը երկարաձգվել է՝ գնի շուրջ բանակցությունների պատճառով (պայմանագիրը կնքվել է 26.10.2007թ., ավարտը՝ 26.05.2008թ.): Արդյունքում, ՊՈԱԿ-ի նախագծման և վերակառուցման աշխատանքները տեղափոխվել են 2008թ.:

- 2007թ. հուլիսին Հայաստանի մի քանի մարզերում Խոզերի Աֆրիկական Ժանտախտի (այսուհետ՝ ԽԱԺ) բռնկումների արդյունքում բանակցություններ են սկսվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության համապատասխան ստորաբաժանումների և ՀԲ-ի միջև՝ Ծրագրի վերակառուցման և վերջինիս միջոցների մի մասը ԽԱԺ-ի դեմ պայքարին ուղղելու նպատակով: Արդյունքում, 2007թ.-ին նախատեսված որոշ աշխատանքներ տեղափոխվել են 2008թ.:

- Ի սկզբանե, Ծրագրի նախապատրաստական փուլում, ՀԲ-ի փորձագետները «Սննդամթերքի անվտանգության և անասնաբուժական պետական տեսչության» (այսուհետ՝ ՍԱԱՊՏ) մասնագետների հետ համատեղ մշակել են անհրաժեշտ սարքավորումների և ապրանքների ցանկ: Ծրագրի հետ միաժամանակ ՀՀ-ում այլ դոնոր կազմակերպությունների (USDA, USAID, EU/TACIS, FAO) կողմից իրականացվող մամուտիայ այլ ծրագրերի շրջանակներում ձեռք են բերվել և ՍԱԱՊՏ-ին են տրամադրել այդ ցանկից որոշ ապրանքներ և սարքավորումներ (գրասենյակային կահույք, համակարգչային և լաբորատոր սարքավորումներ): Հետևաբար, Ծրագրի շրջանակներում կրճատվել են նախկինում ծրագրված անհրաժեշտ սարքավորումների և ապրանքների ծավալները: Առաջացած վարկային միջոցները վերաբաշխվել են անհրաժեշտ այլ միջոցառումների (այդ թվում՝ Փոխհատուցման հիմնադրամին՝ ևս 300.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, Մեդրիի սահմանային հսկիչ կետի կառուցմանը՝ մոտ 300.0 հազ. դրամ, ԽԱԺ-ի միջոցառումների (ձեռքբերումներ) համար՝ 350.0 հազ. ԱՄՆ դոլար և այլն): Ծրագրով նախատեսված էր Հանրապետական անասնաբուժական և

⁷ Կենսաանվտանգության 2-րդ մակարդակ

հակահամաճարակային ախտորոշիչ կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի 10 մարզային կենտրոնների վերանորոգում: Սակայն Ծրագրի իրականացման ընթացքում որոշվել է՝ այդ աշխատանքներն իրականացնել Եվրամիության դրամաշնորհային միջոցներից (դրամաշնորհն ուժի մեջ է մտել 2007թ. սեպտեմբերին), արդյունքում առաջացել են չօգտագործված վարկային միջոցներ, որոնք հետագայում վերաբաշխվել են այդ նույն լաբորատորիաների համար ապրանքների/սարքավորումների ձեռքբերմանը:

- Չօգտագործված միջոցներ են առաջացել նաև այն պատճառով, որ մմանատիպ ծրագրեր իրականացնող այլ դոնոր կազմակերպությունների կողմից արդեն իսկ հրավիրվել էին տարբեր փորձագետներ և խորհրդատուներ, և կրկնողությունից ու արդեն իսկ կատարված աշխատանքը ևս մեկ անգամ կատարելուց խուսափելու նպատակով, որոշվել է չհրավիրել Ծրագրով նախատեսված փորձագետների մի մասին:

2008թ. (հունվար-մայիս) Աշխատանքների հետաձգումը պայմանավորված է նախարարության և ՀԲ-ի կողմից «Անասնաբուժություն» բաղադրիչի վերակառուցման (ԽԱԺ-ի բռնկումների պատճառով) քննարկումների երկար տևողությամբ:

2. Բաղադրիչներով իրականացված աշխատանքները

ՍԱԱՊՏ-ին և դրա լաբորատորիաներին աջակելու նպատակով կնքվել են ապրանքների մատակարարման թվով 21 պայմանագրեր՝ ընդհանուր 756.56 հազ. ԱՄՆ դոլար⁸, այդ թվում՝ *Ֆլուրոսցենտ մանրադիտակ* (22.1 հազ. ԱՄՆ դոլար), *ԽԱԺ-ի դեմ պայքարի համար ախտահանման նյութեր (VIRKONS 2000 կգ)* (59.3 հազ. ԱՄՆ դոլար), *անասնաբուժական սարքավորումներ և նյութեր* (քլորակիր, ֆորմալին, չջնջվող մարկեր, արյան սրվակներ, արտահագուստ, կաուստիկ սոդա, էլեկտրոշնկի սարք կենդանիներին ոչնչացնելու համար և այլն) (45.7 հազ. ԱՄՆ դոլար), *ախտահանիչ նյութեր և արտահագուստ* (22.7 հազ. ԱՄՆ դոլար), *լաբորատոր սարքավորումներ և նյութեր* (56.9 հազ. ԱՄՆ դոլար), 30 հատ ՆԻՎԱ մակնիշի ավտոմեքենա (376.7 հազ. ԱՄՆ դոլար), 3 հատ ՇԵՎՐՈԼԵ-ՆԻՎԱ մակնիշի ավտոմեքենա (46.9 հազ. ԱՄՆ դոլար), 2 հատ Գազել ԳԱԶ 2705-418 (ֆուրգոն, 32.6 հազ. ԱՄՆ դոլար) և 2 գազելների ձևափոխումը (8.0 հազ. ԱՄՆ դոլար): Ավտոմեքենաների ձեռքբերման մրցույթների արդյունքում հաղթող է ճանաչվել «Արմենիա Լադա» ՓԲԸ-ն: Ավտոմեքենաների բաշխվածությունը հետևյալն է՝ 18 հատ ՆԻՎԱ մակնիշի ավտոմեքենաները տրամադրվել են ՍԱԱՊՏ-ին, 12 հատ ՆԻՎԱ մակնիշի ավտոմեքենաները և 2 հատ Գազել ԳԱԶ 2705-418-ը՝ «Հանրապետական անասնաբուժական և հակահամաճարակային ախտորոշիչ կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին, 1 հատ ՇԵՎՐՈԼԵ-ՆԻՎԱ մակնիշի ավտոմեքենան՝ ԳԲԱԾԻԳ-ի համակարգողին, 1-ը՝ Զարտուղարությանը և 1-ը՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության Թռչնագրիայի շտաբին: Վերահսկվող

⁸ Գումարը ներառում է ապրանքների ներկրման մաքսավճարները և պայմանագրերով նախատեսված մատակարարման ժամկետների ուշացման համար կիրառված տույժերը:

ժամանակահատվածում 30 ՆԻՎԱ և 2 Գազել ԳԱԶ 2705-418 ավտոմեքենաների համար տրամադրվել է 36.6 տոննա (39.2 հազ. ԱՄՆ դոլարի) վառելիք, 3 ՇԵՎՐՈՒԼԵ-ՆԻՎԱ ավտոմեքենաների համար՝ 14.9 տոննա (15.3 հազ. ԱՄՆ դոլարի) վառելիք:

Մատակարարման պայմանագրերն ուսումնասիրելու արդյունքում պարզվեց, որ մեկ պայմանագրով նախատեսված ժամկետը խախտվել է, որի դիմաց ԳԲԱԾԻԳ-ը չի կիրառել պայմանագրով նախատեսված տույժ («Արմենիա-Լադա» ՓԲԸ-ին չպետք է վճարվեր 717.75 հազ. դրամ, որը վճարվել է), 3 պայմանագրերով նախատեսված ժամկետի խախտման պատճառով ԳԲԱԾԻԳ-ը կիրառել է տույժեր՝ 506.9 հազ. դրամ ընդհանուր արժեքով:

Կնքվել են կահույքի ձեռքբերման 3 պայմանագրեր՝ ընդհանուր 14,919.6 հազ. դրամ արժեքով: Չնայած ՀՀ-ում բազմաթիվ կահույքագործ կազմակերպությունների առկայությանը, ԳԲԱԾԻԳ-ը երեք մրցույթների դեպքում էլ դիմել է «Կահինտ», «Կաքինետ», «Ստելվիար» ՍՊԸ-ներին, և երեք մրցույթով էլ հաղթող է ճանաչվել «Կահինտ» ՍՊԸ-ն:

Արձանագրվել են մատակարարվող ապրանքների փաստաթղթավորման (ընդունման-հանձնման ակտերի կազմման) սխալներ:

Վերահսկվող ժամանակահատվածում կնքվել են շինարարական աշխատանքների 3 պայմանագրեր՝ ընդհանուր 315,912.0 հազ. դրամ (998.8 հազ. ԱՄՆ դոլար) արժեքով, 01.06.2008թ. դրությամբ փաստացի վճարվել է 105,250.0 հազ. դրամ: Դրանց ուսումնասիրության արդյունքում պարզվեց, որ մեկ դեպքում⁹ հայտատուն մրցույթում հաղթող է ճանաչվել *պահանջված տիպի սեփական մեքենա-մեխանիզմներ չունենալու պարագայում* (ներկայացված 32 անվանում մեքենա-մեխանիզմներից միայն 5-ն են ընկերության սեփականը, մնացածը վարձակալված են), և հայտատուի կողմից ներկայացված «Հաշվապահական հաշվեկշռի» տվյալներով *վերջին երեք տարիներին կատարված աշխատանքների ծավալը* (2004թ.-ին՝ 119.8 մլն դրամ, 2005թ.-ին՝ 222.3 մլն դրամ, 2006թ.-ին՝ 208.9 մլն դրամ) *ցածր է տարիներից որևէ մեկի ընթացքում 260.0 մլն դրամի մրցութային պահանջից*: Մեկ այլ դեպքում¹⁰ արձանագրվել է, որ *պայմանագրով նախատեսված ժամկետի ուշացման համար կապալառուից պետք է գանձվի տույժ՝ 624.6 հազ. դրամ գումարի չափով*, իսկ պայմանագրի իրականացման ընթացքում կատարված բազմաթիվ փոփոխությունների արդյունքում նախագծում համապատասխան փոփոխություններ չեն կատարվել:

⁹ Սյունիքի մարզի Ագարակի անասնաբուժական և բույսերի կարանտինի սահմանային հսկիչ կետի կառուցում, պայմանագրի արժեքը՝ 249,991.8 հազ. դրամ, կապալառու՝ «Սերժ Մկրտչյան» ՍՊԸ

¹⁰ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության Արմավիրի անասնաբուժական և սննդի անվտանգության մարզային կենտրոնի վերանորոգում, դիահերձարանի կառուցում, պայմանագրի արժեքը՝ 24,984.8 հազ. դրամ, կապալառու՝ «Հովնար» ՍՊԸ

Վերահսկվող ժամանակահատվածում կնքվել են նախագծային աշխատանքների 13 պայմանագրեր՝ 15.3 մլն դրամ արժեքով, տեխնիկական հսկողության 2 պայմանագիր՝ 838.0 հազ. դրամ արժեքով, և հեղինակային հսկողության 1 պայմանագիր՝ 50.0 հազ. դրամ արժեքով: Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել են տեխնիկական և հեղինակային հսկողության աշխատանքները, որի արդյունքում պարզվեց, որ 1 կազմակերպության կողմից¹¹ *աշխատանքներն իրականացվել են ոչ պատշաճ ձևով*. պայմանագրով նախատեսված ընթացիկ և ամփոփիչ զեկույցների փոխարեն ներկայացվել են առանց ամսաթվերի հաշվետվություններ, որոնք *չեն պարունակում պահանջված տեղեկատվությունը, և հաշվետվություններում ներկայացված տեղեկությունները հակասում են իրար*:

Հայաստանում թռչնագրիպի և ԽԱԺ-ի հսկողության, կանխարգելման և վերագման քաղաքականության հիմնախնդիրների ուսումնասիրությանը, ազգային ռազմավարական ծրագրի մշակմանն աջակցելու նպատակով կնքվել են խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման 11 պայմանագրեր՝ 420.96 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով (Ծրագրի ճապոնական և եվրամիության դրամաշնորհների հաշվին), որից 01.06.2008թ.-ի դրությամբ փաստացի վճարվել է 177.98 հազ. ԱՄՆ դոլար: Խորհրդատուների կողմից Հայաստանում կատարվել են բազմաթիվ ուսումնասիրություններ, որոնց արդյունքում մշակվել և ներկայացվել են մի շարք փաստաթղթեր և կազմակերպվել են սեմինարներ (ցանկը կցվում է, Հավելված 3):

Ծրագրի «Հանրային իրազեկում» բաղադրիչի շրջանակներում ստեղծվել է Թռչնագրիպի հակազդման միջգերատեսչական հանձնաժողովի» քարտուղարությունը (այսուհետ՝ Քարտուղարություն):

Ծրագրի վարկային միջոցներից վերահսկվող ժամանակահատվածում Քարտուղարության համար կատարվել են հետևյալ վճարումները (ընդամենը՝ 75.8 հազ. ԱՄՆ դոլար)՝ վառելիք (բենզին)՝ 5.1 հազ. ԱՄՆ դոլար, աշխատավարձ՝ 59.5 հազ. ԱՄՆ դոլար, գործառնական ծախսեր՝ 2.7 հազ. ԱՄՆ դոլար: Քարտուղարությանը տրամադրվել են 975.67 ԱՄՆ դոլարի ապրանքներ, 5.69 հազ. ԱՄՆ դոլարի համակարգչային սարքավորումներ, 1.87 հազ. ԱՄՆ դոլարի գրասենյակային կահույք:

Քարտուղարությանը հատկացված 75.8 հազ. ԱՄՆ դոլար գումարի պարագայում, հանրային իրազեկման նպատակով Ծրագրի վարկային միջոցներով կնքվել է ընդամենը 2 պայմանագիր՝ ընդհանուր 592.0 հազ. դրամ արժեքով՝ ԽԱԺ-ի դեմ պայքարի համար

¹¹ Արմավիրի անսանաբուժական և սննդի անվտանգության մարզային կենտրոնի վերանորոգում, դիախերձարանի կառուցման աշխատանքների վերահսկում, պայմանագրի արժեքը՝ 400.0 հազ. դրամ, «Սիփական» ՍՊԸ

A2 և A4 ֆորմատի պատճառների տպագրության համար (ընդհանուր 4000 տպաքանակով): Տպագրված պատճառները տրամադրվել են ՍԱԱՊՏ-ին:

3. Չիրականացված ծրագրերը

Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվել է խոտանված թռչունների դիմաց թռչունների սեփականատերերին դրամական փոխհատուցում տրամադրելու նպատակով Փոխհատուցման հիմնադրամի ստեղծում, որի համար Ծրագրի վարկային միջոցներից տրամադրվելու է 720.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորման միջոցներից՝ 30.0 հազ. ԱՄՆ դոլար: Գնահատման փաստաթղթով նախատեսվել էր, որ *Փոխհատուցման հիմնադրամը պետք է լիարժեք գործեր 2006թ.-ին, սակայն 01.06.2008թ. դրությամբ հիմնադրամը նույնիսկ ստեղծված չէ*: Այսպես՝ Փոխհատուցման հիմնադրամի, քաղաքականության և սխեմայի ստեղծման աշխատանքների համար, ճապոնական դրամաշնորհի միջոցների հաշվին կնքվել են խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման թվով 4 պայմանագրեր՝ ընդհանուր 52.17 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով, որի դիմաց 01.06.2008թ. դրությամբ վճարվել է 40.03 հազ. ԱՄՆ դոլար: Խորհրդատուները մշակել և ներկայացրել են «Ազգային փոխհատուցման սխեմայի ստեղծում» փաստաթուղթը, որը ներառում է ինստիտուցիոնալ, իրավական և գործառնական խնդիրներն ու հարցերը, փոխհատուցման ընթացակարգերի սխեմատիկ պատկերը և այլն: Այս նյութերի հիման վրա մշակվել է «ՀՀ կենդանիների հիվանդությունների կանխարգելման և Փոխհատուցման հիմնադրամ ստեղծելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը, որը Ազգային Փոխհատուցման Սխեմայի հետ ՀԲ-ի կողմից ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանն է ուղարկվել (վերջնական տարբերակը) 2008թ. ապրիլի 25-ին: 01.06.2008թ. դրությամբ փաթեթը դեռևս գտնվում է քննարկման փուլում: Արդյունքում չի ստեղծվել Փոխհատուցման հիմնադրամը, և Ծրագրով նախատեսված 750.0 հազ. ԱՄՆ դոլար գումարը դեռևս չի ծառայում իր նպատակին:

ՀԲ-ի վերահսկողական առաքելության 2008թ. հունվարի 31-ից փետրվարի 10-ը կատարած այցելության հուշագրով առաջարկվել է 300.0 հազ. ԱՄՆ դոլարով ավելացնել Փոխհատուցման հիմնադրամի հատկացումը՝ այն հասցնելով 1,050.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, որից 750.0 հազ. ԱՄՆ դոլարը կհատկացվի ԽԱԺ-ի փոխհատուցմանը, իսկ 300.0 հազ. ԱՄՆ դոլարը՝ թռչնագրիպի փոխհատուցմանը: 01.06.2008թ. դրությամբ Ծրագրի վարկային համաձայնագրով այդ փոփոխությունը դեռևս չի կատարվել:

Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվել են շրջակա միջավայրի պաշտպանության նպատակով կենդանիների դիակների վերացման բիոթերմալ բեկարի հորեր¹²։ Գնահատման փաստաթղթով նախատեսված էր այդպիսի 16 հորերի կառուցում/վերակառուցում՝ յուրաքանչյուրը մոտ 2.2 մլն դրամ արժեքով։

Սակայն ԳԲԱԾԻԳ-ի և «ՀԳՇՆ» ՍՊԸ-ի միջև 18.04.2007թ. կնքված պայմանագրի շրջանակներում¹³ իրականացված հորի տարածքի ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրության արդյունքների համաձայն, Արմավիրի մարզային անասնաբուժական կայանի տարածքում գրունտային ջրերը գտնվում են բարձր մակարդակի վրա, և հորի շինարարության արժեքը կազմում է 34.9 մլն դրամ կամ գնահատման փաստաթղթով նախատեսվածից (2.2 մլն դրամ) *մոտ 16 անգամ ավելի*։ ՀԲ-ի վերահսկողական առաքելության կողմից (2007թ. նոյեմբեր) նույնպես նշվել է, որ անասնաբուժական մարզային կայանների մեծ մասը տեղակայված են ստորգետնյա ջրերի բարձր մակարդակով տեղանքներում կամ բնակեցված տարածքներին մոտ, և հնարավոր չէ բեկարի հորերի կառուցումը։ Առաջարկվել է դրանց փոխարեն ձեռքբերել դիակիզման փոքր վառարաններ։

01.06.2008թ. դրությամբ շարժական դիակիզարանների ձեռքբերումը նույնպես իրականացված չէ (նախատեսված է 240.0 հազ. ԱՄՆ դոլար)։ ՀՀ տարածք ներմուծելու համար, դիակիզարանները պետք է համապատասխանեն «Շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատման» փաստաթղթի (ՇՄԱԳ) պահանջներին, որը 01.06.2008թ. դրությամբ դեռևս մշակված չէ, քանի որ Ծրագրի նախապատրաստման փուլում գնումների պլանը կազմելիս հաշվի չի առնվել ՇՄԱԳ-ի մշակման և հաստատման երկարատև ընթացակարգը։

Այսպիսով, Ծրագրում բեկարի հորերի աշխատանքները նախատեսվել են առանց ՀՀ տարածքում նախնական ինժեներա-երկրաբանական ուսումնասիրություններ կամ հետազոտություններ կատարելու, որի արդյունքում *բեկարի հորերի, իսկ այնուհետև՝ դիակիզարանների համար նախատեսված գումարները (240.0 հազ. ԱՄՆ դոլար) իրենց նպատակին չեն ծառայում, իսկ «ՀԳՇՆ» ՍՊԸ-ի կողմից բեկարի հորի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման համար 1,008.0 հազ. դրամ (ճապոնական դրամաշնորհի միջոցներից) գումարն օգտագործվել է անարդյունավետ*։

Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվել էր Չվոդ թռչունների վերաբերյալ հիմնական տեղեկությունների քարմագում, որի նպատակն է՝ բարձրացնել ՀՀ բնապահպանության նախարարության աշխատակիցների գիտելիքների մակարդակը՝

¹² Բեկարի հորերը փորվում են 10-12 մետր խորությամբ, 2-3 մետր շրջանագծով, չոր և ցածր մակարդակի գրունտային ջրեր պարունակող բարձրադիր տեղամասերում՝ կենդանիների մնացորդները թաղելու ստանդարտ ձևով։

¹³ «Արմավիրի մարզային անասնաբուժական կայանի տարածքում բիոթերմիկ (Բեկարի) հորի կառուցման աշխատանքների նախագծային և նախահաշվային փաստաթղթերի նախապատրաստում», պայմանագրի արժեքը՝ 1,008.0 հազ. դրամ, ճապոնական դրամաշնորհի միջոցներով

չվող թռչունների չուի հիմնական ուղղությունների վերաբերյալ (բացահայտելու այն «թեժ կետերն» ու ռիսկային գոտիները, որտեղ չվող թռչունների երամը կարող է շփման մեջ մտնել տնային թռչունների հետ): Աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվել է 70.0 հազ. ԱՄՆ դոլար: Սակայն 01.06.2008թ. դրությամբ իրականացվել է միայն «Թռչնագրիպի վիրուսով վարակման ռիսկին ենթակա թռչնաշխարհի և տարածքների մոնիտորինգ»՝ 2006թ.-ի աշնանային փուլի և 2007թ.-ի գարնանային փուլի համար¹⁴ (22.5 հազ. ԱՄՆ դոլար): *2007-2008թթ.-ին հետազոտությունները շարունակելու համար դեռևս ոչ մի քայլ չի ձեռնարկվել*, քանի որ ՀԲ-ն հրաժարվել է շարունակել հետազոտությունների ֆինանսավորումը՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարության կողմից դրանց անընդհատ շարունակությունը Ծրագրի ավարտից հետո ապահովելու ուղղությամբ հավաստիացում չստանալու պատճառով: *Արդյունքում, այս նպատակով նախատեսված գումարները (70.0 հազ. ԱՄՆ դոլար) նույնպես չեն ծառայում իրենց նպատակին:*

¹⁴ Իրականացրել է «Թռչունների պահպանման հայկական հասարակական կազմակերպությունը», պայմանագրի արժեքը՝ 8,177.6 հազ. դրամ արժեքով (22.5 հազ. ԱՄՆ դոլար) ճապոնական դրամաշնորհի միջոցներով

Վերահսկողության արդյունքները

Առողջապահության մասով՝

ԱԾԻԳ-ի կողմից իրականացվում են հետևյալ բաղադրիչները՝

- ՄԱՍ II. Առողջապահություն,
- ՄԱՍ III. Հանրային իրազեկում (մի մասը),
- ՄԱՍ IV. Արտակարգ ներկրումներ:

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը կազմում է 3,921.6 հազ. ԱՄՆ դոլար¹⁵, որից՝

- վարկային միջոցներ՝ 1,827.4 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորում՝ 618.3 հազ. ԱՄՆ դոլար,
- դրամաշնորհային միջոցներ՝ 1,206.9 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորում՝ 268.96 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Ծրագրի սկզբից մինչև 01.12.2008թ. Ծրագիրն իրականացվել է 54.1%-ով:

ՄԱՍ II. Առողջապահություն (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 3,486.1 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 1,971.9 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 2,001.5 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է ՀՀ առողջապահության նախարարության ինստիտուցիոնալ և նյութատեխնիկական կարողության հզորացման միջոցով բարելավել հանրային առողջապահության ծրագրի պլանավորումը և համակարգումը, հզորացնել հանրային առողջապահության վերահսկողության ազգային համակարգը և արձագանքման կարողությունը՝ (ա) սեզոնային գրիպի և թոչնագրիպի դեմ պատվաստուկների, (բ) հակավիրուսային միջոցների, և (գ) պրոֆիլակտիկ և կանխարգելիչ լրացուցիչ սարքավորումների ձեռք բերման միջոցով:

1. «Ապրանքների ձեռք բերում» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները

1.1. *Լաբորատոր սարքավորումների ձեռք բերման*¹⁶ մրցույթի (միջազգային մրցակցային սակարկություն) արդյունքում 31.01.2007թ. հաղթող է ճանաչվել «Մեդիտեք ՍՊԸ-ն»՝ 141,120.0 հազ. դրամ գնառաջարկով (պետք է մատակարարվեր թվով 3 Պոլիմերազային շղթայական ռեակցիայի (ալտուիետ՝ ՊՇՈ-) լաբորատոր համակարգ): Սակայն պայմանագիրը կնքվել է 111,831.5 հազ. դրամ արժեքով, ինչը պայմանավորված է հետևյալով.

ՀՀ ԱՆ պետական հիգիենիկ և հակահամաճարակային (ՊՀՀ) տեսչության պետի 14.03.2007թ. թիվ 04-168/26 գրությամբ տեղեկացվել է, որ Ավստրիայի կառավարության

¹⁵ Ներառված են նաև դրամաշնորհային միջոցներ, որոնք տրամադրվել են առանձին համաձայնագրերով:

¹⁶ Ստացող կազմակերպություններն են՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ-ն և «Նորք» ինֆեկցիոն կլինիկական հիվանդանոց ՓԲԸ-ն:

որոշմամբ ՀՀ կառավարությանը նվիրատվության սկզբունքով տրամադրվելու է ՊՇՈ- լաբորատոր համակարգ: Հայտնվել է նաև, որ տրամադրվող ՊՇՈ- լաբորատոր սարքավորումները նպատակահարմար է տեղադրել ՊՀՀ տեսչության «Սյունիքի մարզային փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ում: Հաշվի առնելով նշված հանգամանքը, ՊՀՀ տեսչության կողմից առաջարկվել է՝ հայտարարված մրցույթի շրջանակներում պահանջվող թվով 3 ՊՇՈ- բաց համակարգի քանակը պակասեցնել մեկով:

ԱՃԻԳ-ը 2007թ.-ի մարտի 14-ին դիմել է ՀԲ՝ մրցույթի շրջանակներում ՊՇՈ- բաց համակարգով լաբորատորիայի և դրա կահույքի ու հարակից ծառայությունների կրճատման համար, որի համաձայնությունը ստացվել է ՀԲ-ի 2007թ. մարտի 28-ի գրությամբ:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, մրցութային հանձնաժողովը 2007թ. մարտի 29-ին որոշել է պայմանագիրը շնորհել «Սեդիտեք» ՍՊԸ-ին՝ 111,831.5 հազ. դրամ պայմանագրային արժեքով:

Պայմանագրով ապրանքների մատակարարման վերջնաժամկետ է սահմանվել 11.08.2007թ. (պայմանագրի կնքման օրվանից 110 օրվա ընթացքում), որը 08.06.2007թ. կնքված լրացուցիչ համաձայնագրով երկարաձգվել է մինչև 10.09.2007թ.: Աշխատանքները փաստացի ավարտվել են 19.09.2007թ. (ուշացված 9 օրերի համար ԱՃԻԳ-ի կողմից հաշվարկվել է տույժ՝ 221.9 հազ. դրամ):

Վերջնաժամկետի երկարաձգման համար մատակարարը 05.07.2007թ. ներկայացված գրությամբ տեղեկացրել է, որ պարտավորությունների ուշ կատարման պատճառ է հանդիսացել պայմանագրի կնքման գործընթացի ուշացումը և մատակարարվող հիմնական բեռի ժամանման տեղափոխումը ամառային արձակուրդների ժամանակաշրջան:

Վերը նշվածով վերջնաժամկետի երկարաձգումն անհիմն է, և անհրաժեշտ է մատակարարի նկատմամբ կիրառել ուշացման համար տույժ՝ 1,979.7 հազ. դրամի չափով:

«Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ և «Նորք» ինֆեկցիոն կլինիկական հիվանդանոց ՓԲԸ այցելության արդյունքում պարզվել է, որ սույն մրցույթի շրջանակներում ձեռք բերված լաբորատոր սարքավորումները տեղադրված են, ***և շուրջ 15 ամիս չեն օգտագործվում՝ համապատասխան վերապատրաստում անցած անձնակազմի բացակայության պատճառով:***

Սարքավորումների տեղադրումից մեկ տարի հետո միայն, 2008թ. սեպտեմբեր ամսվա ընթացքում Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության և Ռուսաստանի Դաշնության Վիրուսաբանության և բիոտեխնոլոգիայի «ՎԵԿՏՈՐ» պետական գիտական կենտրոնի աջակցությամբ ՀՀ ԱՆ «Հիվանդությունների

վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ-ում իրականացվել է ՊՇՌ- մեթոդով հիվանդությունների ախտորոշման վերաբերյալ լաբորատոր մասնագետների ուսուցում: Դասընթացները նախատեսվել էր իրականացնել երկու փուլով՝ առաջին փուլին մասնակցել են ՀՀ ԱՆ «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ-ի, ՀՀ ԱՆ ՊՀՀ տեսչության «Լոռու մարզային փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի, ՀՀ ԱՆ ՊՀՀ տեսչության «Սյունիքի մարզային փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի և ՀՀ ԱՆ «Նորք» կլինիկական հիվանդանոցի լաբորատոր մասնագետները:

Ներկայումս բանակցություններ են ընթանում ուսումնական դասընթացների երկրորդ փուլի վերաբերյալ, որը նախատեսվում է իրականացնել 2009 թվականի հունվար-փետրվար ամիսների ընթացքում:

Կազմակերպության կողմից ներկայացված գնառաջարկի և կնքված պայմանագրի համաձայն ապրանքների գնի մեջ ներառվել է ներմուծման ժամանակ վճարման ենթակա պարտադիր վճարները, սակայն ստուգման արդյունքում պարզվել է, որ *պայմանագրով նախատեսված ապրանքներից փակ համակարգով ՊՇՌ-ը՝ 12,216.75 հազ. դրամ մաքսային արժեքով (90181400 ըստ ԱՏԳԱԱ կոդի), ներմուծման պահին ազատված է եղել հարկային և մաքսային պարտավորություններից:*

Հետևաբար՝ մատակարարի կողմից չի վճարվել պայմանագրով փակ համակարգով ՊՇՌ-ի գնի մեջ ներառված ներմուծման ժամանակ վճարման ենթակա պարտադիր վճարների մասով առանձնացված գումարը՝ 4,131.1 հազ. դրամի չափով:

2. «Շինարարական աշխատանքներ» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները

2.1. ՀՀ ԱՆ ՊՀՀ տեսչության «Սյունիքի մարզային փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի ՊՇՌ լաբորատորիայի վերանորոգման մրցույթի (գնանշման հրավեր) արդյունքում հաղթող է ճանաչվել «Կապավոր» ԱԿ-ն՝ 17,644.6 հազ. դրամ գնառաջարկով: Պայմանագիրը կնքվել է 25.05.2007թ.: Աշխատանքների կատարման վերջնաժամկետ է սահմանվել 05.11.2007թ., որը լրացուցիչ համաձայնագրով երկարաձգվել է մինչև 15.01.2008թ.:

Կազմակերպություններին ներկայացված գնառաջարկի հրավերով սահմանված գնառաջարկի նախապատրաստման հրահանգների 3-րդ կետի «բ» ենթակետի համաձայն, կազմակերպությունները պետք ներկայացնեին աշխատանքները բարեհաջող ավարտելու համար ֆինանսական ռեսուրսների առկայության հիմնավորում, այն է՝ բանկից, վարկային հաստատություններից կամ այլ ֆինանսական միջնորդներից ֆինանսական միջոցների առկայությունը հավաստող նամակ:

Սակայն մրցույթի արդյունքում հաղթող ճանաչված «Կապավոր» ԱԿ-ի կողմից ներկայացված «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի «Կապան» մասնաճյուղի կողմից տրամադրված տեղեկանքում նշված է, որ «Կապավոր» ԱԿ-ն մասնաճյուղում ունի

հաշվարկային հաշիվ, և բանկը պատրաստ է տրամադրել անհրաժեշտ վարկային միջոցներ համապատասխան գրավի դիմաց: Նշված տեղեկանքը չի հանդիսանում կազմակերպության կողմից աշխատանքները բարեհաջող ավարտելու համար ֆինանսական ռեսուրսների առկայության հիմնավորում:

Հետևաբար՝ «Կապավոր» ԱԿ-ի հետ 17,644.6 հազ. դրամ արժեքով պայմանագիրը կնքվել է թերություններով իրականացված մրցույթի արդյունքում:

2.2. ՀՀ Տավուշի մարզի «Այրում Ջիլիգա» Սանիտարական կարանտինային կետի կառուցման մրցույթի (գնանշման հրավեր) արդյունքում հաղթող է ճանաչվել «Կարեն և Իդա» ՍՊԸ-ն՝ 42,916.2 հազ. դրամ գնառաջարկով: Պայմանագիրը կնքվել է 11.06.2008թ.: Աշխատանքների կատարման վերջնաժամկետ է սահմանվել 11.12.2008թ., որը լրացուցիչ համաձայնագրով երկարաձգվել է մինչև 30.03.2009թ.:

Կազմակերպություններին ներկայացված Գնառաջարկի հրավերի 3-րդ կետի «բ» ենթակետի համաձայն, կազմակերպությունները պետք է ներկայացնեն աշխատանքներն հաջողությամբ կատարելու համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների առկայության ապացույցներ (բանկից նամակ, վարկային գծի առկայություն, այլ ֆինանսական աղբյուրների մասին տեղեկատվություն և այլն):

Սակայն հայտ ներկայացրած երեք կազմակերպություններն էլ նշված փաստաթղթերից ոչ մեկը չեն ներկայացրել:

Հետևաբար՝ «Կարեն և Իդա» ՍՊԸ-ի հետ 42,916.2 հազ. դրամ արժեքով պայմանագիրը կնքվել է թերություններով իրականացված մրցույթի արդյունքում:

3. «Կրթում/վերապատրաստում» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները

3.1. Համաճարակաբանների և վարակաբանների կրթական դասընթացների իրականացման մրցույթի (որակավորման հիման վրա ընտրություն) արդյունքում պայմանագիր է կնքվել «Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի հետ՝ 9,684.0 հազ. դրամ (28.6 հազ. ԱՄՆ դոլար) արժեքով, ժամկետը՝ 10.05.2007-17.08.2007թթ.: Պայմանագրի վճարումը կատարվել է հետևյալ կերպ՝ 75%՝ TF 056629 ճապոնական դրամաշնորհի և 25%՝ ՀՀ կառավարության հաշվին:

Խորհրդատուն չի ներկայացրել պայմանագրին կից Ա հավելվածի Գ կետի պահանջներով նախատեսված հաշվետվության նախագիծը: Վճարումները կատարվել են ամբողջությամբ:

ՄԱՍ III. Հանրային իրազեկում (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 102.87 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 92.7 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 90.5 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Բաղադրիչով նախատեսվել է թոշնագրիպի վերաբերյալ հանրային իրազեկությունը բարելավելու համար աջակցության տրամադրում «Թոշնագրիպի

հակազդման միջգերատեսչական հանձնաժողովի» քարտուղարությանը, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը և այլ կազմակերպություններին:

Բաղադրիչի շրջանակներում իրականացվել են միայն Ծրագրի կառավարման գծով ծախսեր:

«Պահպանման ծախսեր» կատեգորիա

2007թ. նախահաշվով պահպանման ծախսերի համար նախատեսվել է 50.6 հազ. ԱՄՆ դոլար (18,075.6 հազ. դրամ), որի դիմաց փաստացի ծախսը կազմել է 53.77 հազ. ԱՄՆ դոլար (18.04 մլն դրամ):

Ծրագրով աշխատավարձ (գումարային առումով ամենամեծ ծախսը) նախատեսվել է երեք մասնագետի համար՝ ընդհանուր 49.3 հազ. ԱՄՆ դոլար, որի դիմաց փաստացի վճարվել է 52.4 հազ. ԱՄՆ դոլար:

2008թ. նախահաշվով պահպանման ծախսերի համար նախատեսվել է 48.64 հազ. ԱՄՆ դոլար (15,817.6 հազ. դրամ), որի դիմաց փաստացի ծախսը կազմել է 31.4 հազ. ԱՄՆ դոլար (9.57 մլն դրամ):

Ծրագրով աշխատավարձ նախատեսվել է երկու մասնագետների համար՝ ընդհանուր 34.2 հազ. ԱՄՆ դոլար, որի դիմաց փաստացի վճարվել է 31.17 հազ. ԱՄՆ դոլար:

ՄԱՍ IV. Արտակարգ ներկրումներ *(վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 172.96 հազ. ԱՄՆ դոլար):*

Բաղադրիչով նախատեսվում է արտակարգ ներկրումների ֆինանսավորում՝ համաճարակի բռնկման դեպքում: Բաղադրիչով ծախսեր չեն կատարվել՝ անհրաժեշտությունը չառաջանալու պատճառով:

Գյուղատնտեսության մասով՝

- Ծրագրի իրականացման տեմպերը ցածր են: 01.06.2008թ. դրությամբ Ծրագրի ժամկետի 60%-ը լրանալու պարագայում Ծրագիրն իրականացվել է ընդամենը 21.9%-ով:

- Ծրագրի «Անասնաբուծություն» բաղադրիչով 01.06.2008թ. դրությամբ չի ստեղծվել Ծրագրով նախատեսված «Փոխհատուցման հիմնադրամը», մասնակի է իրականացվել «Չվող թռչունների չուի տեղեկատվության թարմացումը», նախապես չեն իրականացվել անհրաժեշտ ինժեներա-երկրաբանական ուսումնասիրություններ՝ արդյունքում Ծրագրից դուրս է եկել «Բեկարի հորերի կառուցումը», չի իրականացվել շարժական դիակիզարանների ձեռքբերումը, ինչի արդյունքում *այս ծրագրերով նախատեսված գումարները (ընդհանուր՝ 1,060.0 հազ. ԱՄՆ դոլար) չեն ծառայել իրենց նպատակին*: Իսկ Արմավիրի մարզում բեկարի հորի նախագծային աշխատանքների համար Ծրագրի ճապոնական դրամաշնորհի միջոցներից 1,008.0 հազ. դրամ գումարն օգտագործվել է անարդյունավետ:

- Քարտուղարությանը հատկացվել է 75.8 հազ. ԱՄՆ դոլար, սակայն Ծրագրի «Հանրային իրազեկում և աջակցություն իրազեկմանը» բաղադրիչով վարկային միջոցներով իրականացվել է ընդամենը երկու տիպի պաստառների տպագրություն՝ 592.0 հազ. դրամ արժեքով:

- ՍԱԱՊՏ-ին և դրա լաբորատորիաներին աջակելու նպատակով իրականացվել են բազմաթիվ աշխատանքներ, մասնավորապես՝ ձեռք են բերվել համապատասխան նյութեր և սարքավորումներ, գրասենյակային կահույք, փոխադրամիջոցներ, խորհրդատվական աշխատանքների միջոցով մշակվել են բազմաթիվ փաստաթղթեր, կազմակերպվել են դասընթացներ, մշակվել են կենդանիների հիվանդությունների կառավարման տեղեկատվական համակարգերի կառուցվածք և այլն: Դրանց իրականացման ընթացքում արձանագրվել են թերություններ: Մասնավորապես՝ պայմանագրերով նախատեսված ժամկետների խախտման պատճառով կապալառուին/մատակարարին *չպետք է վճարվի 1,342.35 հազ. դրամ՝ որպես ուշացման տույժ*: Արձանագրվել են մատակարարվող ապրանքների փաստաթղթավորման (ընդունման-հանձնման ակտերի կազմման) սխալներ:

Առողջապահության մասով՝

- ՀՀ առողջապահության նախարարության «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ-ի և «Նորք» ինֆեկցիոն կլինիկական հիվանդանոց» ՓԲԸ-ի համար նախատեսված լաբորատոր սարքավորումների մատակարարման վերջնաժամկետի երկարաձգումն անհիմն է, իսկ մատակարարը նշված ապրանքները

մատակարարել է 39 օր ուշացումով, որի արդյունքում հաշվարկվել է 1,979.7 հազ. դրամ գումարով տույժ:

- «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ և «Նորք» ինֆեկցիոն կլինիկական հիվանդանոց ՓԲԸ համար ձեռք բերված լաբորատոր սարքավորումները (111,831.5 հազ. դրամ արժեքով) տեղադրված են, սակայն չեն օգտագործվում համապատասխան վերապատրաստում անցած անձնակազմի բացակայության պատճառով:

- Լաբորատոր սարքավորումների ձեռք բերման պայմանագրի համաձայն՝ մատակարարվող ապրանքների գներում առանձնացված են ներմուծման համար նախատեսված պարտադիր վճարներ, սակայն ստուգման արդյունքում պարզվել է, որ որոշ ապրանքներ (12,216.75 հազ. դրամ մաքսային արժեքով) ներմուծվել են «ԱՏԳԱԱ-90181400» ծածկագրով, և մաքսային սահմանին դրանց մասով մաքսային վճարումներ (4,131.1 հազ. դրամի չափով) չեն կատարվել: Արդյունքում, չկատարված մաքսային վճարումների չափով մատակարարը ստացել է հավելյալ եկամուտ:

- ՊՀՀ տեսչության «Սյունիքի մարզային փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի ՊՇՌ լաբորատորիայի վերանորոգման մրցույթի արդյունքում հաղթող ճանաչված կազմակերպության կողմից ներկայացված՝ աշխատանքները բարեհաջող ավարտելու համար ֆինանսական ռեսուրսների առկայության տեղեկանքը հիմնավորված չէ: Հետևաբար՝ 17,644.6 հազ. դրամ արժեքով պայմանագիրը կնքվել է թերություններով իրականացված մրցույթի արդյունքում:

- ՀՀ Տավուշի մարզի «Այրում Ջիլիզա» Սանիտարական կարանտինային կետի կառուցման մրցույթի մասնակից կազմակերպություններից ոչ մեկը չի ներկայացրել պահանջված աշխատանքներն հաջողությամբ կատարելու համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների առկայության ապացույցներ: Հետևաբար՝ 42,916.2 հազ. դրամ արժեքով պայմանագիրը կնքվել է թերություններով իրականացված մրցույթի արդյունքում:

- Համաճարակաբանների և վարակաբանների կրթական դասընթացների իրականացման մրցույթի արդյունքում կնքված պայմանագրի պահանջները չեն պահպանվել խորհրդատուի կողմից, սակայն վճարումը իրականացվել է ամբողջությամբ:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղատնտեսության մասով՝

ԳԲԱԾԻԳ-ին և Ծրագրի կառավարման խորհրդին՝

- Ձեռնարկել միջոցառումներ՝
 - ✓ Ծրագրի իրականացման տեմպերը բարելավելու, և Ծրագրում նախատեսված փոփոխությունները (թռչնագրիպից բացի կենդանական այլ հիվանդություններին հակազդելու միջոցառումները) վարկային համաձայնագրում ներառելու,
 - ✓ «Շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատման» փաստաթղթի (ՇՍԱԳ-) մշակման աշխատանքներն ավարտելու և դիակիզարանների ձեռքբերումը կազմակերպելու,
 - ✓ «Փոխհատուցման հիմնադրամը» հնարավորինս սեղմ ժամկետներում ստեղծելու,
 - ✓ պայմանագրերով նախատեսված ժամկետները խախտելու պատճառով հաշվարկված տույժերը կիրառելու,
 - ✓ մրցութային գործընթացներում, փաստաթղթերի կազմման ընթացքում արձանագրված թերությունները վերացնելու,
 - ✓ մրցույթների հայտատուների տվյալների բազան թարմացնելու ուղղությամբ:

• Վերանայել Ծրագրով նախատեսված չվող թռչունների չուի վերաբերյալ տեղեկությունների թարմացման աշխատանքների անհրաժեշտության, հետագայում դրանց շարունակության, ինչպես նաև՝ այդ ուղղությամբ նախատեսված և չօգտագործված մնացորդային գումարների օգտագործման խնդիրը:

• Ուշադրություն դարձնել Ծրագրի շրջանակներում տրամադրված սարքավորումների, գույքի և փոխադրամիջոցների նպատակային օգտագործմանը:

• «ՀՀ Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ:

Առողջապահության մասով՝

ԱԾԻԳ-ին և Ծրագրի կառավարման խորհրդին՝

• Լաբորատոր սարքավորումների մատակարարման ուշացման համար մատակարարից գանձել տույժ՝ 1,979.7 հազ. դրամի չափով:

• Կազմակերպել անձնակազմի համապատասխան վերապատրաստումը՝ «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ-ի և «Նորք» ինֆեկցիոն կլինիկական հիվանդանոց ՓԲԸ-ի համար ձեռք բերված լաբորատոր սարքավորումների արդյունավետ օգտագործման նպատակով:

- «Մեղիտեք» ՍՊԸ-ից պահանջել լաբորատոր սարքավորումների մատակարարման պայմանագրով նախատեսված մաքսային վճարումները՝ 4,131.1 հազ. դրամի չափով:

- Գնահատել մրցույթների կազմակերպման ընթացքում ներկայացված գնառաջարկներում առանձնացված պարտադիր վճարների չափերի համապատասխանությունը գործող օրենսդրությանը, ինչն իր հերթին առավել հավասար պայմաններ կապահովի մրցույթի մասնակիցների համար:

- Ապահովել նախապես սահմանված մրցույթների իրականացման, պայմանագրերի կնքման և փոփոխման ընթացակարգը:

- Իրականացնել պատշաճ հսկողություն պայմանագրերի պահանջների լիարժեք կատարման նկատմամբ:

- «ՀՀ Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ:

ԳՔԱԾԻԳ-ի կողմից իրականացվող քաղաքիչների նկարագրությունը

Մաս I. «Անասնաբուժություն»

▪ Աջակցության տրամադրում «Սննդամթերքի անվտանգության և անասնաբուժական պետական տեսչությանը» (ՍԱԱՊՏ) և դրա լաբորատորիաներին՝ ա/կենդանիների հիվանդությունների վերահսկողությունը և ախտորոշիչ կարողությունը հզորացնելու և բ/անասնաբուժական ծառայություններն ուժեղացնելու նպատակով:

▪ Աջակցություն թռչնագրիպի բռնկումների զսպման ծրագրին, թռչնագրիպի դեմ պայքարի Ազգային Ռազմավարությանն առնչվող միջոցառումների իրականացմանը՝ ներառյալ՝ ա/ վարակված և վտանգված թռչունների խոտանում և կառավարության հրահանգով խոտանված թռչունների դիմաց սեփականատերերին դրամական փոխհատուցում տրամադրելու նպատակով Փոխհատուցման հիմնադրամի ստեղծում, բ/ դիակների և հնարավոր վարակակիր նյութերի ոչնչացում՝ կենսաբանորեն անվտանգ և բնապահպանական տեսանկյունից ընդունելի եղանակով, գ/ կենսաանվտանգ և պահպանիչ այլ համապատասխան արտահագուստի տրամադրում անասնաբուժական անձնակազմին և լաբորատոր աշխատակիցներին, դ/ թռչնաբուծության ոլորտի կառուցվածքային փոփոխությունների մոդելների փորձարկում՝ Թռչնաբուծության կառուցվածքային փոփոխության ենթածրագրերի ֆինանսավորման միջոցով:

▪ Աջակցություն ա/ թռչնագրիպի հսկողության, կանխարգելման և վերացման քաղաքականության հիմնախնդիրների հասցեագրման նպատակով ազգային քաղաքականության շրջանակի և ազգային ռազմավարական ծրագրի մշակմանը, բ/ չվող թռչունների վերաբերյալ տեղեկատվության թարմացմանը:

Մաս III. «Հանրային իրազեկում և աջակցություն իրազեկմանը»

▪ Թռչնագրիպի վերաբերյալ հանրային իրազեկությունը բարելավելու համար աջակցության տրամադրում «Թռչնագրիպի հակազդման միջգերատեսչական հանձնաժողովի» քարտուղարությանը (Քարտուղարություն), գյուղատնտեսության նախարարությանը և համապատասխան այլ կազմակերպություններին՝ պանդեմիայի ռիսկի և հավանականության վերաբերյալ ազգաբնակչությանը կրթելու նպատակով հաղորդակցության համապարփակ ռազմավարության մշակման և իրականացման միջոցով, Քարտուղարության կողմից մոնիտորինգի, Ծրագրի գնահատման կարողությունները հզորացնելու միջոցով:

Թոշնագրի պահանջարկի (Գյուղատնտեսության մաս)

Հավելված 2

ԱՄՆ դոլար

Բաղադրիչը	2006			2007			2008 հունվար-մայիս			Ծրագրի սկզբից մինչև 01.06.2008թ.		
	Նախատեսված գումարը	Կատարված աշխատանքները	Փաստացի վճարումները	Նախատեսված գումարը	Կատարված աշխատանքները	Փաստացի վճարումները	Նախատեսված գումարը	Կատարված աշխատանքները	Փաստացի վճարումները	Նախատեսված գումարը	Կատարված աշխատանքները	Փաստացի վճարումները
Անասնաբուժություն	587,368	7,163	-	3,384,900	1,022,988	1,052,330	1,009,053	385,682	467,795	6,719,196	1,415,834	1,520,125
Հինարարական աշխատանքներ	144,000	-	-	1,056,000	194,951	195,815	380,833	60,714	225,151	1,589,000	255,665	420,967
ապրանքներ, սարքավորումներ	412,198	-	-	1,268,400	497,021	499,629	-	151,622	154,280	2,324,334	648,643	653,909
փոխհատուցման հիմնադրամ	-	-	-	100,000	-	-	270,833	-	-	750,000	-	-
թռչնաբուժության կառուցվածքային փոփոխության ենթածրագրերի ֆինանսավորում	-	-	-	279,900	-	-	92,625	-	-	666,667	-	-
այլ ապրանքներ և ծառայություններ/արտահագուստ և այլն/	-	-	-	195,100	102,137	99,986	-	24,892	27,808	195,115	127,030	127,794
գործառնական ծախսեր	17,820	-	-	93,100	41,135	59,886	73,333	45,160	24,909	349,920	86,296	84,795
խորհրդատվություն	3,600	7,163	-	326,800	185,588	194,831	140,983	103,294	35,646	685,360	296,045	230,477
ուսուցում	9,750	-	-	65,600	2,155	2,183	50,445	-	-	158,800	2,155	2,183
Հանրային իրազեկություն և համակարգում	20,850	6,266	-	287,800	194,638	206,896	100,625	96,260	90,806	850,258	297,165	297,702
Հինարարական աշխատանքներ	-	-	-	12,000			-			12,000	-	-
ապրանքներ, սարքավորումներ,	-	-	-	66,900	45,683	45,924	12,500	19,368	18,108	113,538	65,051	64,032
աշխատավարձեր և հատկացումներ	20850	5870.34	-	67,700	112,893	119,823	50,000	57,248	56,957	265,320	176,011	176,779
ազգային քարտուղարություն	8280	2994.51	-	26,900	38,505	41,897	18,750	17,663	17,651	114,480	59,162	59,548
ծրագրի իրականացման գրասենյակ	12570	2875.83	-	40,800	74,389	77,926	31,250	39,585	39,306	150,840	116,849	117,232
գործառնական ծախսեր	-	395.96	-	8,100	18,557	23,599	10,000	11,444	7,537	32,400	30,397	31,136
աուդիտ	-	-	-	18,000	5,316	5,322	12,792	-	-	72,000	5,316	5,322

խորհրդատվություն	-	-	-	115,100	5,408	5,407	12,625	8,200	8,205	275,000	13,608	13,612
ուսուցում	-	-	-	-	6,782	6,822	2,708	-	-	80,000	6,782	6,822
Ընդամենը	608,218	13,430	-	3,672,700	1,217,626	1,259,226	1,109,678	481,942	558,601	7,818,694	1,712,998	1,817,827
Շինարարական աշխատանքներ	144000	-	-	1,068,000	194,951	195,815	380,833	60714.26	225151.33	1,601,000	255,665	420,967
Ապրանքներ, սարքավորումներ	412198	-	-	1,530,400	644,842	645,539	12,500	195881.99	200195.71	2,632,987	840,724	845,735
Փոխհատուցման հիմնադրամ	-	-	-	100,000	-	-	270,833	0	0	750,000	-	-
Թոշնաբուծության կառուցվածքային փոփոխության ենթաձևերի ֆինանսավորում	-	-	-	279,900	-	-	92,625	0	0	666,667	-	-
Աշխատավարձեր և հատկացումներ	20850	5870.34	-	67,700	112,893	119,823	50,000	57247.67	56956.5	265,320	176,011	176,779
Գործառնական ծախսեր և Առուխ	17820	395.96	-	119,200	65,008	88,807	96,125	56604.65	32445.74	454,320	122,009	121,253
Խորհրդատվություն	3600	7163.38	-	441,900	190,996	200,238	153,608	111493.79	43851.45	960,360	309,653	244,089
Ուսուցում	9750	-	-	65,600	8,936	9,005	53,153	0	0	326,040	8,936	9,005
Չբաշխված միջոցներ										162,000	-	-

***Խորհրդատուների կողմից մշակված և ներկայացված փաստաթղթերը և
կազմակերպված սեմինարները***

- «Թռչնագրիպի հակազդում» ծրագրի ուսուցման պլան,
- «Խոզի աֆրիկյան ժանտախտի վերահսկման հայեցակարգ»,
- «Խոզի աֆրիկյան ժանտախտի գործառնական ձեռնարկ»,
- «Իրագեկման, հաղորդակցության և սոցիալական մոբիլիզացիայի» ծրագիր,
- «ՀՀ-ում թռչնագրիպի համար ռիսկի որակական գնահատում»,
- Սահմանային հսկիչ կետերի համար՝ ա/ստանդարտային վերահսկողության քաղաքականություն, բ/միջազգային էպիզոտիկ բյուրոյի ներկրման և արտահանման ստանդարտներ և ռիսկի գնահատում, դրանց ուղղությամբ մի շարք առաջարկություններ, գ/թռչունների համար միջազգային անասնաբուժական հավաստագրման մոդել,
- ՀՀ 4 մարզերի 20 համայնքների 200 ֆերմերների մոտ անցկացված հետազոտությունների արդյունքները (ֆերմաներում պահվող կենդանիների, վայրի կենդանիների հետ ընտանի կենդանիների շփման, ֆերմաների կենսաանվտանգության միջոցառումների, անասնաբուժության վերաբերյալ և մարզերում իրականացված ուսումնասիրությունների արդյունքները),
- թռչնաբուծության ոլորտում աշխատող ձեռնարկությունների համաճարակային հիվանդությունների ռիսկի գնահատման հարցաթերթիկներ,
- համայնքային անասնաբույժների համար բակային թռչնաբուծության ոլորտում վերահսկման հարցաթերթիկներ,
- Թռչնաբուծական ինդուստրիայի կրթական ռեսուրսներ (Նոր Զելանդիայի օրինակով),
- Կառավարման Տեղեկատվության միջազգային մասնագետի միջոցով իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները. ներկայացրել է կենդանիների հիվանդությունների կառավարման տեղեկատվական համակարգերի (NADSS) և ՍԱԱՊՏ-ի կառուցվածքը և աշխատակազմը, TADinfo համակարգչային ծրագրի հետ առաջացած խնդիրների լուծման ուղղություններ/տարբերակները, ուսումնասիրել է «AUGIUS» համակարգչային ծրագիրը և ապագայի համար նախատեսված տվյալների հոսքը և ներկայացրել է դրա կիրառելիության վերաբերյալ եզրակացություններ, մշակել է գեկույցների գործող ընթացակարգեր, առկա տվյալների որակի ապահովման ընթացակարգեր, թռչնագրիպի հետ

կապված լրացուցիչ տվյալների պահանջներ, իրականացրել է տվյալների վերլուծություն, մշակել և ներկայացրել է հաշվետվությունների ձևեր, ներառյալ՝ թռչունների հիվանդությունների կամ անկումների վերաբերյալ համայնքային անասնաբույժների համար հաշվետվության ձևը և այլն, իրականացրել է հիվանդությունների համակարգչային քարտեզների նախագծում և կազմում, մշակել և ներկայացրել է ուսուցման և տեխնիկական աջակցության պլան, ներառյալ ժամանակացույցը:

- Մշակման փուլում է թռչնաբուծության ոլորտի կառուցվածքային փոփոխությունների գործառնական ձեռնարկը, ըստ որի իրականացվելու են անասնաբուժական ոլորտի մասնագետների ուսուցում:
- Խորհրդատուների կողմից ներկայացվել են բազմաթիվ առաջարկություններ՝ հիվանդության կանխարգելման և բռնկումների դեպքում կիրառվող միջոցառումների ուղղությամբ, վերանայվել է Ծրագրի գործառնական ձեռնարկը և ներկայացվել մեկնաբանություններ, վերանայվել է ՀՀ-ում գործող Թռչնագրիային արագ արձագանքման ազգային պլանը, ներկայացվել մեկնաբանություններ և առաջարկվել փոփոխություններ, դաշտային ուսումնասիրությունների արդյունքների հիման վրա նույնպես ներկայացվել են եզրակացություններ և առաջարկություններ:

Կազմակերպված սեմինարներ/դասընթացները.

- 2008թ. հունիսի 5-6-ը Դիլիջան քաղաքում կազմակերպվել և իրականացվել են *«Թռչնագրիայի հակազդման դաշտային սիմուլյացիոն վարժանքներ»*, որին մասնակցել են ընդհանուր 86 անձ (շահագրգիռ կազմակերպություններից):

2007թ. օգոստոս՝ անգլերեն լեզվի դասընթաց, «Նախապատրաստական փուլ», 10 օր, մասնակցել են ՍԱԱՊՏ-ի 13 մասնագետներ, 2007թ. սեպտեմբեր՝ անգլերեն լեզվի դասընթաց, «Առօրյա խոսակցական փուլ», 25 օր, ՍԱԱՊՏ-ի 11 մասնագետներ, 2007թ. սեպտեմբեր՝ համակարգչային դասընթաց, «Բազային փուլ», 25 օր, ՍԱԱՊՏ-ի 21 մասնագետներ և այլն: